

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

ANNO CHRISTI 1415.
Datum Constantiæ provincie Moguntinensis, in sessione publica, in ecclesia maiori solenniter celebrata, die Martis decimaquarta mensis Maii, anno Domini millesimo quadringentesimo decimoquinto, indictione octava, pontificatus præfati domini papæ vigesimitertii anno quinto.

SESSIO XI.

DIE Sabbati vigesimaquinta mensis Maii supradicti, fuit tenta sessio generalis in ecclesia maiori Constantiensi supradicta, in qua præsidebat reuerendissimus pater dominus Ioannes episcopus Ostiensis, & erat ibidem præfens serenissimus princeps dominus Sigismundus Romanorum & Hungariæ rex in insigniis regalibus cum nobilibus suis sibi ministrantibus: cui astabant inter cardinales dominus Angelus episcopus Prænestinus, Laudensis vulgariter dictus, & Iordanus Albanensis de Vrsinis cardinalis. Præsentibusque aliis dominis cardinalibus, videlicet Francisco Venetiarum, Antonio Aquileiensi, Alamanno Pisano, Petro Cameracensi, ^{* Amadeo} Branda Placentino, Antonio de Salancho, presbyteris, ^{*} Amadeo Salutarum, Raynaldo de Branckasiis, Ludouico de Flisco, Landulpho Barenfi, Lucido de Comite, & Francisco Florentinensi, & Odone de Columna, diaconis cardinalibus. In qua quidem sessione fuit cantata Missa de Spiritu sancto per reuerendum patrem dominum episcopum Atrebatensem. Qua cantata, fuerunt lectæ litanie more solito cum introitu, Exaudi nos Domine, & collectis ac euangelio & hymno, Veni creator Spiritus, & aliis ad hoc requisitis. Quibus factis, cantatis & dictis, honorabilis vir magister Henricus de Piro promotor & procurator causarum & negotiorum Concilii, surrexit & proposuit, quod pro parte sanctæ Synodi Constantiensis præsentis fuissent dati certi articuli, formati pro inquisitione facienda contra dominum Ioannem papam vigesimumtertium, super notoria dilapidatione & mala administratione, fautoria schismatis, crimineque hæresis, vita scandalosa & incorrigibilitate ipsius Ioannis, in bonis ecclesiæ & statu papali per ipsum Ioannem factis, habitis & perpetratis, dictasque positiones & articulos fore probatos per plures & diuersos notabiles testes, quorum aliqui cardinales, aliqui archiepiscopi, aliqui episcopi, & per alios magnos viros. Quapropter dictos articulos & eorum attestaciones in summa per dominos commissarios pro-

nuntiari, legi & referri Concilio petiit.

Ipsique Ioanni papæ cum hoc statui & præfigi terminum con-
decentem ad audiendum sententiam diffinitiuam per sanctam Sy-
nodum, & super hoc aliquos deputari, qui ipsum ad hoc requi-
rant, instanter postulauit. Et alias dixit, fecit & protestatus fuit,
prout & quemadmodum in quadam petitionum papyri schedula,
cuius tenor inferius est insertus, plenius continetur & habetur. Qua
petitione facta, ascenderunt ambonem domini commissarii, videli-
cet dominus Iordanus de Vrfinis cardinalis prædictus, absente
Guillelmo sancti Marci cardinale propter eius infirmitatem; An-
dreas electus Poznaniensis, & Bartholdus de Vuildungen audi-
tor, dominus Bartholomæus archiepiscopus Mediolanensis, Ioan-
nes de Bononia de commissariis.

In qua quidem sessione fuit cantata Missa de Spiritu
sancto per reuerendum patrem dominum episcopum A-
trebatensem. Qua cantata, legebantur litanie & alia in
sessionibus fieri consueta. His autem peractis, dominus
Andreas electus Poznaniensis legebat articulos forma-
tos contra dictum Ioannem papam: & singulo articulo
lecto, dominus Bartholdus Vuildungenensis auditor in
summa dixit & declarauit, si articulus erat probatus, ex-
ponens per tot testes cum eorum quantitate, qualitate &
dignitate. Quibus articulis & summario attestationum ex-
positis, fuit ad instantiam ipsius promotoris commissum
eisdem deputatis, ad portandum dictos articulos papæ
& summaria, ad respondendum eisdem, & eundem vl-
terius citandum ad audiendam sententiam ad proximam
sessionem,

*pro die Lunæ proxime futura, prout in schedula quam reue-
rendissimus pater dominus Ioannes patriarcha Antiochenus de ver-
bo ad verbum legebat, infra scripti tenoris. quibus articulis sum-
marie ac commissione lectis,*

Post hæc autem fuit petatum per procuratorem Con-
cilii, an placeret omnibus, quod fieret processus iuxta per
eum petita. Et primo dominus Ioannes episcopus Ostien-
sis respondit pro collegio & seipso, quod placeret. Subse-
quenter ipsi existentes in ambone, videlicet archiepisco-
pus Mediolanensis pro natione Italica, Andreas Pozna-
niensis electus pro natione Germanica, abbas sancti Lu-
pi pro natione Gallicana, Thomas Poltensis protonota-
rius

ANNO
CHRISTI
1415.

rius pro natione Anglicana, responderunt, Placet: & ulterius vniuersaliter per totius Synodi supposita responsum fuit, Placet.

Super quibus omnibus & singulis magister Henricus de Piro promotor petiit sibi nomine Concilii fieri publicum instrumentum seu publica instrumenta, per protonotarios & notarios Synodi & nationum, & alios notarios & tabelliones ibidem existentes. His expeditis, dominus Benedictus Gentiani ambasiator studii Parisiensis recommendauit vniuersitatem Concilio, & ostendebat certam literam missiuam directam Synodo, quam de mandato Concilii legebat in ambone, presentibus ibidem venerabili & religioso viro domino Philiberto magno magistro de Rhodis, Henrico Rompoli duce de Zagan, Ioanne Jacobo comite Aquæsanensi filio marchionis Montisferrati, Guntero comite de Zwartzburg, comite de Dochemburg, Friderico duce Austriæ, comite Bertholdo de Vrsinis, Ioanne comite de Friburg, ambasiatoribus Franciæ, Poloniæ, Noruegiæ, Daciæ, * Sueciæ, Cypri, Nauarræ, regum, aliisque nobilibus in numero copioso.

* f. Suecia

Tenores petitionum, articulorum, commissionum ac literæ missiuæ, de quibus supra fit mentio, sequuntur & sunt tales.

Coram vobis sancta Synodo Constantiensi vniuersalem ecclesiam representante, hic in Spiritu sancto legitime congregata, Henricus de Piro licentiatum in decretis, & Ioannes de Scribanis de Placentia, promotores & procuratores huius eiusdem sanctæ Synodi, dant & exhibent capitula, positiones & articulos infra scriptos, ad quos probandum se admitti petunt, citra onus superflue probationis.

In primis denuntiant, dicunt, asserunt, ponunt, & si necesse fuerit, probare intendunt, quod dominus papa vigesimus tertius a tempore iuuentutis suæ, seu dum Baltassar de Cossa appellabatur, fuit homo malæ indolis, inuerecundus, impudicus, mendax, parentibus suis rebellis & inobediens, plerisque vitiis deditus, ac talis & pro tali fuit communiter dictus, tentus, creditus & reputatus ab omnibus ipsius notitiam habentibus; & adhuc dicitur, tenetur, creditur & reputatur pro tali, & ut talis: ac fuit & est de præmissis manifeste ac palam, publice & notorie diffamatus.

Iste primus articulus probatur verus & notorius per duos cardinales, per unum protonotarium, per duos auditores, per unum clericum cameræ, per unum licentiatum in decretis, per unum archi-

episcopum, per unum scriptorem & abbreviatorem, & per unum procuratorem unius magni ordinis, per unum canonicum unius magnæ ecclesiæ metropolitanæ, per unum episcopum, & per multos alios notabiles viros de auditu, publica voce & fama.

Item quod dictus dominus Ioannes papa, tunc Baltassar Cossa appellatus, per huiusmodi illicitum quæstum & simoniacam prauitatem, & procurationibus & mediationibus simoniacis & aliis mediis illicitis, in paucis temporibus acquisiuit & congregauit multam iniquitatis mammonam, copiosumque pecuniæ thesaurum, propter quod extunc diuitis nomen & statum assumpsit, & ædificia sibi comparauit. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium; sicque, ut præmittitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum communiter ab omnibus ipsius notitiam habentibus: & adhuc dicitur, tenetur, creditur & reputatur, & fuit & est de præmissis diffamatus manifeste, publice, palam & notorie.

Secundus articulus probatur per duos cardinales de notorietate & veritate, & per alios duos cardinales, de auditu, publica voce & fama: per unum archiepiscopum, per unum episcopum, per duos auditores de veritate & notorietate, & quamplures alios notabiles viros & omni exceptione maiores, de publica voce & fama.

Item quod deinde præfatus dominus Ioannes papa, tunc Baltassar nuncupatus, mediante huiusmodi simoniaca & damnata pecunia, promotus fuit ad cardinalatum, pro quo soluit magnam pecuniarum summam: & appellatus fuit dominus Baltassar cardinalis sancti Eustachii. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium, ac de ipsis omnibus idem dominus Ioannes fuit & est diffamatus palam, publice, &c.

Tertius articulus probatur per unum cardinalem, quod publice & notorie hoc tenebatur in curia Romana; per unum cardinalem probatur de veritate, & per alium cardinalem publice diffamatum & notorium, per unum archiepiscopum de veritate. Similiter per unum procuratorem unius magni ordinis, & per plures alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item, quod postquam dictus dominus Baltassar, tunc cardinalis sancti Eustachii appellatus, ciuitatem Bononiensem ut legatus fuisset ingressus, viis tyrannicis quærens terras ecclesiæ, & ciues & habitatores earum modo inhumano, impie, inique, & crudeliter re-

ANNO
CHRISTI
1415.

xit & gubernauit, & a Christiana pietate & iustitia diuina humanaque totaliter alienus, diuersas datias, gabelas, exactiones, extorsiones & onera insupportabilia eis imposuit, & aliarum exactionum & onerum alias inauditorum fuit inuentor. Et tam per illos modos consimiles & exactiones nimium onerosas per tyrannidem & de facto taliter subditos oppressit, quod dictos ciuitatem, comitatum & terras ecclesie ac ciues depauperauit, deuastauit & depopulauit, ita quod tempore sui regiminis, mala, tyrannica & violenta sua gubernatione causantibus, multi fuerunt mortui, multi profugi, multi exules, banniti & exheredati, depauperati & deperditi. Et ita, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum, & communiter ab omnibus diuulgatum; & adhuc dicitur, creditur & reputatur, ac fuit & est verum. Ipseque dominus Ioannes de præmissis omnibus fuit & est grauiter diffamatus palam, publice & notorie.

Quartus articulus probatur verus per unum archiepiscopum, per unum protonotarium, per duos episcopos verus & notorius, per duos auditores verus & notorius. Similiter per unum scriptorem literarum apostolicarum & per multos alios de auditu, publica voce, fama, & communi reputatione.

Item quod dictus dominus Ioannes tunc Baltassar appellatus tantum praticare sciuit, quod post mortem bonæ memoriæ Alexandri papæ quinti in Romanum pontificem electus extitit, & se Ioannem papam vigesimumtertium appellauit, & ab aliis nominari & appellari se fecit: & dum crederetur mutatione nominis homo de vitiis ad virtutes mutatus, fuit fallax opinio. Quinimo contra sanctorum patrum decreta, & contra laudabiles Romanæ ecclesie consuetudines veniendo, velut paganus diuina officia contempsit: officium pastorale non debite in diuinorum administratione exercuit: Missis & Vesperis papalibus interesse non curauit: horas canonicas dicere, ieiunia, abstinentias, ceremonias, & alia canonica instituta, ad quæ homines Christiani, & præsertim clerici & ecclesiastici adstringuntur, iuxta formam ecclesie seruare spreuit. Et si aliquoties celebrauit, hoc fuit currenter more venatorum & armigerorum; & plus, ne culparetur totaliter de hæresi, & ne expelleretur de papatu, quam deuotionis vel caritatis causa. Sicque, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur; atque de eis fuit & est publica vox & fama.

Quintus articulus probatur per duos cardinales verus: quoad
Concil. Tom. 29.

T t ij

secundam partem probatur verus & notorius. Et per unum archiepiscopum, per unum procuratorem unius magni ordinis, per unum licentiatum in decretis, & per multos alios viros de auditu, publica voce & fama & notorietate.

ANNO
CHRISTI
1449.

Item quod dictus dominus Ioannes papa fuit & est pauperum oppressor, iustitiæ persecutor, iniquorum columna, simoniacorum statua, carnis cultor, vitiorum fœx, a virtutibus peregrinus, confistoria publica fugiens, ac totus somno & aliis carnalibus deditus desideriis, vitæ & moribus Christi totus contrarius, infamiæ speculum, & omnium malitiarum profundus adinuentor: adeo & intantum ecclesiam Christi scandalizans, quod inter Christi fideles vitam & mores suos cognoscentes vulgariter dicitur diabolus incarnatus.

Sextus articulus probatur per unum archiepiscopum de veritate. Similiter per unum episcopum, per duos auditores, per unum magnum procuratorem, & unum magnum priorem, per unum scriptorem & abbreviatorem literarum apostolicarum de veritate & notorietate, per unum licentiatum in decretis, per unum procuratorem in Romana curia, & per multos alios de auditu, publica voce & fama & notorietate.

Item quod dictus dominus Ioannes papa vas omnium peccatorum, repulsis dignis, pro pecuniis indignos ad officia & beneficia promovit, dans gratias non gratis. Beneficia vacantia, praelaturas & dignitates ecclesiasticas non magis meritis, sed plus offerenti post venditionem expositam contulit & conferrî mandavit: literasque bullatas per mercatorum & nummulariorum manus, ut de mercibus mercari solitum est, vendidit atque vendi iussit & mandavit. Sicque, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, habitum & reputatum; atque fuit & est verum, publicum & notorium.

Septimus articulus probatur per duos cardinales de veritate & notorietate, & similiter per tres episcopos, per unum auditorem, per unum magnum procuratorem, per unum clericum cameræ.

Item de veritate probatur per unum scriptorem literarum apostolicarum, per unum licentiatum in decretis, per unum procuratorem in Romana curia, per unum magnum procuratorem unius magni ordinis, & per quamplures alios de publica voce & fama, & similiter notorietate & communi reputatione.

Item quod per præmissa in clero & in populo, totaque uniuersali ecclesia, graue scandalum, grauisque domini Joannis papæ &

ANNO CHRISTI 1415. curiæ Romanæ infamia, exortum fuit & suscitatum, atque exorta & suscitata.

Octauus articulus probatur per unum cardinalem de veritate & notorietate, & per unum magnum magistrum, & etiam unum magnum priorem.

Item quod propter hæc & alia reuerendissimi patres & domini sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinales dictum dominum Joannem papam vigesimumtertium, anno primo pontificatus sui, inter se & ipsum solum fraternaliter diuersis vicibus corripuerunt, ipsumque precibus humilibus & deuotis atque salutaribus monitis cum instantia requisierunt, ne Romanam & vniuersalem ecclesiam per huiusmodi spiritualium merces & venditiones scandalizaret: & sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Nonus articulus probatur per quinque cardinales de veritate, per unum archiepiscopum, & per multos alios de audita, publica voce & fama a cardinalibus.

Item quod dictus dominus Ioannes papa ob præmissam fraternam monitionem, animum in aliquo non mutans, auaritiæ cæcitate infectus, ex post continue pristina simoniarum mercimonia continuans, peiora prioribus perpetravit: & ubi prius sub typo iustitiæ, non nisi suis familiaribus commensalibus datam coronationis suæ in expectatiuis gratis dare consinxit, postea post fugam ab urbe Romana cuilibet indifferenter pro certa florenorum summa, videlicet, pro viginti quinque florenis auri de camera, dicta coronationis data publicæ venditioni exponebatur, in scandalum sedis apostolicæ & totius fidei Christianæ. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Decimus articulus probatur per unum archiepiscopum, per duos episcopos, per unum protonotarium, per unum auditorem, per unum magnum procuratorem, per unum magnum priorem, per unum decretorum doctorem & magnum officarium in curia, & per unum præceptorem & decretorum doctorem, & per multos alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod dictus dominus Ioannes papa in vitiis inualescens fortius, & non se corrigens, certos referendarios & cubicularios ac secretarios creauit, fecit & ordinauit mediatores, proxenetas ac procuratores pinguium & grossarum simoniarum ecclesiarum cathedralium, abbatiarum, monasteriorum, prioratum & beneficiorum vacantium & reseruatorum. Quodque subinde mediorum fructuum nondum natorum vel perceptorum, ante supplicationem vel

saltem recuperationem literarum apostolicarum, impetrandem solvere oportuit certam summam ex pacto. Et nisi impetrans mox soluisset, rediit vacuus absque cuiusvis onere prouisionis. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Vndecimus articulus probatur per unum cardinalem de veritate, & per unum alium cardinalem de veritate & notorietate, & per unum archiepiscopum & unum episcopum, & per duos auditores de veritate & notorietate, & per unum secretarium papæ de veritate, similiter & per duos literarum apostolicarum scriptores, & per unum procuratorem in curia, & per unum magnum præpositum, & similiter per unum magnum procuratorem unius magni ordinis, & per multos alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod idem dominus Ioannes papa registraribus literarum apostolicarum per expressum inhibuit, ne cuiquam sumptum ex registris literarum apostolicarum traderent, nisi prius & ante omnia pecuniam promissam solutam fore probaretur: propter quod multos litigantes, qui tantam summam solvere non poterunt, in clara sua iustitia ob probationis defectum succumbere oportuit. Sicque auaritia & malitia dicti Ioannis papæ causantibus, iniquitas æquitati præualuit, & beneficia possessa fuerunt absque canonico titulo contra canonicas sanctiones palam, publice ac manifeste.

Duodecimus articulus probatur per duos auditores, per unum literarum apostolicarum scriptorem, per unum magnum procuratorem ordinis, & per unum procuratorem in curia Romana, & per unum notabilem præpositum & multos alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod dictus Ioannes papa ultra in supra proximo articulo nominatos, certos in Romana curia deputauit mercatores, qui beneficia vacantia curiæ tribus vel pluribus diebus ad libram ponderarent, & plus offerentium supplicationem reciperent, & signari facerent, in dedecus sedis apostolicæ & perditionem animarum multarum. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Tertiusedecimus articulus probatur per unum protonotarium, duos episcopos, & per unum literarum apostolicarum scriptorem, & per multos alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod supradictus dominus Ioannes papa, ne aliqua sup-

ANNO
CHRISTI
1415.

plicatio absque simonia & solutione signaretur, omnibus & singulis referendariis iniunxit, ut nullus sibi supplicationem aliquam signandam presentaret, nisi nomine referendarii eam presentantis signata esset. Quodque nullus quamcumque supplicationem de vacantiis signari obtineret, nisi valorem totius vel mediæ summæ in supplicatione prius realiter recepisset, & ipsi papæ responderet & traderet. Alioquin talis referendarius haberet tantumdem solvere de bono suo proprio, in pœnam transgressionis huiusmodi prætensi mandati apostolici. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Quartusdecimus articulus probatur per unum protonotarium, per unum episcopum, per unum auditorem, per unum magnum priorem, per unum literarum apostolicarum scriptorem, & quamplures alios de auditu a referendariis; ac etiam alios episcopos & auditores de veritate & notorietate, publica voce & fama, &c.

Item quod dictus dominus Joannes papa ultra præmissa, sæpe & sæpius contra Deum & propriam conscientiam suam ementibus plerisque bullas suas vendidit. In quibus scripsit beneficia obtinentes & officia, ea in suis manibus resignasse, & tunc se per huiusmodi confictam & mendosam resignationem, quæ nunquam accidit, contulit vel conferri mandavit pro pecuniarum certa concordata quantitate, multos sic funditus usque ad mendicitatem depauperando, palam, publice & notorie.

Quintusdecimus articulus probatur per duos cardinales de veritate & notorietate, per unum episcopum, per duos auditores, per unum clericum cameræ, per unum secretarium papæ, & per unum procuratorem unius ordinis, per multos alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod per hoc dabatur occasio multa beneficia emendi, conscientiam laxandi, & temeritas timorem Dei postponendi: devenitque res ad tantum, ut qui maiorem summam in supplicatione expressit & exolvit, signaturam absque difficultate obtinuit. Idem de sacramentis, indulgentiis, dispensationibus & aliis ecclesiasticis & spiritualibus donis. Sicque, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur palam, publice & notorie.

Sextusdecimus articulus probatur per unum cardinalem de veritate, per duos auditores, per unum magnum præpositum, per unum licentiatum in decretis, per unum archiepiscopum & unum magnum procuratorem unius ordinis, per unum præceptorem de-

cretorum doctorem, per unum episcopum, & per plures alios de publica voce & fama & communi reputatione.

ANNO
CHRISTI
1415.

Item quod dictus dominus Joannes papa unum & idem beneficium sæpius pluribus diuersisque personis, vel etiam uni & eidem repetitis vicibus vendidit, & plerumque uni venditum, per anticipationem antedatam alteri ementi conferebat. Et similiter de gratiis expectatiuis, declarationibus & subrogationibus per impositionem silentiorum, ius iam quæsitum absorbit. Per quæ quasi tota ecclesia est labe simoniaca deturpata, indignis repleta, tam in superioribus, quam in inferioribus prælatis: omnique gradu ecclesiastico laccessita, & per consequens quasi irreparabiliter scandalizata.

Decimusseptimus articulus probatur per testes superius nominatos & quamplures alios.

Item quod dictus Ioannes papa canonice electos idoneos, usque ad saturitatem appetitus sui soluere non volentes, confirmare recusauit. Quodque indignos & minus idoneos, ad summas desideratas ascendentes, scandalose duxit promouendos & promouit, plerosque etiam inuitos de suis ecclesiis transtulit, ut viduatas carius vendere posset, in dedecus & scandalum Christi fidelium plurimorum, palam, manifeste, &c.

Decimus octauus articulus probatur per testes iam nominatos, & quamplures alios.

Item quod deinde dominus Joannes papa prædictus, Concilio Pisano adstrictus pro reformatione ecclesiæ in capite & in membris, in vrbe Romana Concilium generale conuocauit, & ibi in pluribus sermonibus etiam ante & post publice correptus & monitus, minime se emendauit.

Quinimo temporis successu continue diabolico instinctu incorrigibilis, peiora prioribus perpetravit: & sic fuit & est verum, &c.

Decimus nonus articulus probatur per tres cardinales, per duos auditores, per unum secretarium papæ, per unum archiepiscopum, per unum licentiatum in decretis, per duos episcopos, per unum procuratorem unius ordinis, & per unum procuratorem in curia, & per alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod dictus dominus papa Ioannes indulgentias in mortis articulo, prædicationem crucis; item a pæna & culpa absolutiones, ecclesiarum & altarium portatiliu concessiones, & episcoporum consecrationes, & abbatum benedictiones, reliquias sanctorum, ordines sacros, potestatem in confessionibus absoluendi a peccatis,

peccatis, actusque qui per solas Spiritus sancti operationes ad gratiam ministrari debeant, pecunia vendidit numerata; per quæ de nouo ecclesia sancta Dei in personam dicti domini Joannis papæ grauiter diffamata fuit, & notorie scandalizata.

Vigésimus articulus probatur per unum cardinalem, per unum archiepiscopum, per duos episcopos, & duos auditores, per unum licentiatum in decretis, per unum procuratorem in curia, & per plures alios de auditu, publica voce & fama atque communi reputatione.

Item quod anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo, & de mense Augusti eiusdem anni, quidam Nicolaus de Pistorio mercator Florentinus, & dicti domini Joannis papæ assertus secretarius, laicus coniugatus, nuntius & delegatus apostolicus per dictum D. Ioannem papam tunc deputatus, venit ad partes Brabantiae, habens ab eodem domino papa potestatem exigendi & percipiendi quoddam subsidium, quod fuit decima pars fructuum omnium beneficiorum in Cameracensi, Tornacensi, Leodiensi, & Traiectensi, ciuitatibus & diocesibus. Quodque non soluente excommunicare posset per certum ad hoc deputatum, vel deputandum subdelegatum, ac suspensionem in collegia, conuentus & capitula, interdictique sui sententias in eorum ecclesias, qui sibi huiusmodi fructuum pecuniam non traderent: per quod ecclesiastica censura ad ludibrium & derisum, & tota septemtrionalis ecclesia grauiter fuit & est enormiter scandalizata.

Vigésimus primus articulus probatur per unum cardinalem, per tres episcopos, unum auditorem, unum procuratorem in curia, & per alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod dictus dominus Joannes papa supradicto Nicolao mercatore, ut praefertur, in legatione existente, concessit, indulgit & commisit, ut idem Nicolaus quibuscumque hominibus utriusque sexus ad suæ libitum voluntatis deputare posset confessores. Et quod huiusmodi confessores deputati absoluerent possent a pœna & a culpa, certis tamen pecuniis taxatis mediantibus. Quas quidem praetensas indulgentias idem mercator publicauit & publicari fecit in certis locis, ciuitatibus & villis, ut pote Traiecti, Mechliniæ, Antuerpiæ & alibi, de quibus maximas pecuniarum summas exhausit & extorsit, Christi fideles seducendo, ac statum & vitam totius ecclesiae catholicae enormiter scandalizando.

Vigésimus secundus articulus probatur per duos episcopos, per
Concil. Tom. 29. V u

unum auditorem, & unum procuratorem in curia Romana, & per plures alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

ANNO
CHRISTI
1449.

Item quod præmissa omnia & singula fuerunt & sunt vera, publica & notoria, atque pro veris, publicis & notoriis apud clerum & populum ciuitatum & diocesum prædictarum, cunctosque Christi fideles ibidem asserta, credita, dicta, visa, audita, palpata, & ut talia habita & reputata. Atque de ipsis & eorum quolibet fuit & est publica vox & fama, fuitque & est de præmissis omnibus & singulis dictus dominus Ioannes publice diffamatus.

Vigesimustertius articulus refert se ad deposita pereos.

Item quod de anno Domini millesimo quadringentesimo duodecimo, pontificatus dicti D. Ioannis papæ anno tertio, nonnulli ambasiatores tam ex parte illustris regis Francorum & prælatorum regni Franciæ, quam ex parte almæ vniuersitatis studii Parisiensis, Romæ apud sanctum Petrum in palatio apostolico & in camera magna paramentorum, & multitudine cleri & nobilium ibidem in publica audientia congregata, dicto domino Ioanni papæ vigesimotertio diffamatam simoniam, malamque vitam, malamque suam famam per totum vniuersum orbem diuulgatas exposuerunt, asserentes ob id mirabiliter ecclesiam Dei scandalizatam, monentes sæpe & sæpius caritatiue, & requirentes eundem papam Ioannem, quatenus a simoniæ mercibus cessaret, atque fructus anteferendo, gratias & signaturas, & antequam beneficiandus percepisset eosdem, cameræ apostolicæ soluendos & dandos, tolleret & rescicaret, seque in vita & moribus emendaret, cum frequenti instantia fuerunt exhortati. Sicque fuit & est verum, publicum, & c.

Vigesimusquartus articulus probatur per quinque cardinales, quatuor episcopos, tres auditores, per unum secretarium papæ, per unum clericum cameræ, per unum licentiatum in decretis, per unum procuratorem vnius ordinis, & per unum protonotarium, & quamplures alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod dictus dominus Ioannes papa XXIII. a supradictis & nonnullis aliis prælatis & ambasiatoribus, tam ecclesiasticis quam sæcularibus, quam etiam doctoribus & magistris vniuersitatum, humili & deuota monitione correptus, a criminibus prædictis & a scandalis prædictis non cessauit, imo continuauit mala prioribus accumulando. Et sic fuit & est verum, publicum, & c.

Vigesimusquintus articulus probatur per quatuor cardinales,

per quatuor episcopos, tres auditores, unum episcopum & unum magnum priorem, per unum secretarium papæ, per unum clericum cameræ, per unum protonotarium, & quamplures alios de fama & credulitate.

Item quod idem dominus Joannes vigesimustertius fuit & est de præmissis omnibus & singulis publice & notorie per totum mundum & cuncta Christianitatum regna totaliter diffamatus & promulgatus, atque protali & ut talis in Romana curia & extra, ubicumque ipsius notitia habetur, habitus, tentus, nominatus & reputatus; atque tenetur, habetur & reputatur pro tali & ut talis, palam & publice.

Vigesimus sextus articulus probatur per testes proxime nominatos.

Item denuntiant, ponunt, & probare intendunt, quod supra dictus dominus Ioannes papa bona temporalia ecclesiæ Romanæ, urbem videlicet Romanam & patrimonium ecclesiæ in Italia, pessime & scandalose rexerit, oppressiones, angarias & gabellas, ut thesaurizaret, adauxit, & aliquas de nouo adinuenit: totamque subditorum substantiam, quantum in eo fuit, exhaustit, & sibi imburseauit. Ipsosque ecclesiæ subditos depauperauit, turpia lucra undique scandalose recolligens, pluresque terras Romanæ ecclesiæ sine euidenti necessitate vel utilitate hypothecauit & impignorauit, aliquas vero perpetuæ alienationis titulo distraxit. Et cum communi Florentinensi de alienando Bononiam tractauit, urbemque Romanam & terras patrimonii ecclesiæ proditorie capi, inuadi & occupari permisit & tacite consensit. Et dum nuper de mense Junii, anno Domini millesimo quadringentesimo decimotertio se in crastino Romano populo Missam in ecclesia sancti Laurentii in Damaso, pro consolatione pacis & victoria belli contra quemdam Ladislaum Apuliæ regem, per ipsum papam Ioannem confici spondisset, Romanum populum deserens, curialesque suos & oves in manibus luporum & inimicorum suorum tradens, ex culpa sua recessit scandalose. Propter quod multi curtisani interempti, trucidati, capti, spoliati, & aliqui violenter per marinarios ad galeas capti, & in perpetuam seruitutem redacti fuerant. Itaque fuit & est verum, & est publica vox & fama.

Vigesimus septimus articulus probatur per tres cardinales, unum archiepiscopum, tres episcopos, tres auditores, unum clericum cameræ, per unum præpositum, per unum licentiatum in decretis, per unum magnum priorem unius ordinis, per unum pro-

curatorem in Romana curia, & per multos alios de publica voce & fama & communi reputatione.

ANNO
CHRISTI
1415.

Item quod propter præmissa, & ipso culpante & causam dante, multa crimina, videlicet sacrilegia, adulteria, homicidia, spoliationes, rapinae & furta in urbe Romana fuerunt commissa. Et ita fuit & est verum, publica vox & fama.

Vigesimus octauus articulus probatur per unum cardinalem, per duos episcopos, duos auditores, unum præceptorem decretorum doctorem, unum licentiatum in decretis, & unum procuratorem unius magni ordinis, & per unum procuratorem in curia Romana, & quamplures alios de publica voce & fama, &c.

Item quod communis & vulgata omnium hominum opinio, assertio, credulitas, & manifesta fama fuit & est, quod dictus dominus Ioannes papa tam in præmissis, quam in aliis innumerabilibus casibus, & vniuersaliter in omnibus male & pessime administrauit tam in spiritualibus, quam & in temporalibus. Et quod fuit & est honorum ecclesie Romanæ & ceterarum ecclesiarum, & rerum ecclesiasticarum, ac etiam temporalium ad ecclesias pertinentium, maximus & plus quam de aliquo alio fuit lectum vel auditum, dilapidator & deuastator ac dissipator pessimus, & inutilis & damnosus administrator, atque vniuersali ecclesie & toti populo Christiano scandalosus, veneficus, homicida, fratrum interemptor, carnis vitia per omnia colens, incontinens, & infinitis criminibus irretitus, malæ famæ & pessimæ conditionis: adeo quod in Italia, & quasi toto mundo . . . . . capto vocabulo & similitudine a quodam inhumaniissimo gentium armorum capitaneo, Balderinus appellato, etiam papa Balderinus vocitatur. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Vigesimus nonus articulus probatur per quatuor cardinales de mala & scandalosa administratione, vita mala, & publica diffamatione: per unum archiepiscopum, duos episcopos de notorietate: similiter per duos auditores, per unum secretarium papæ, per unum clericum cameræ, & per unum licentiatum in decretis, & per unum procuratorem unius ordinis, & quamplures alios de publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod de præmissis omnibus idem dominus Ioannes papa fuit & est publice & notorie diffamatus, & per totum mundum diuulgatus & infamatus; & quod de ipsis & eorum singulis fuit & est publica vox & fama, & ut talis & pro tali fuit & est ubique, ubi de ipso notitia habetur, dictus, tentus, creditus & repu-

ANNO CHRISTI 1415. *tatus; dicitur, tenetur, creditur & reputatur palam & publice, communiter & notorie, pro tali & ut talis.*

Trigesimus articulus probatur per testes proxime descriptos.

Item quod præfatus dominus Ioannes papa nonnulla diuersa bona mobilia & immobilia diuersarum ecclesiarum & monasteriorum, titularumque dominorum cardinalium, tam episcopatum, quam aliorum presbyteralium & diaconatum, collegiorum, prioratum, ecclesiarum parochialium & capellarum, ceterorumque altarium, hospitalium & locorum ecclesiasticorum dictæ urbis Romanæ, & præsertim ecclesiarum principis apostolorum de Vrbe, sancti Ioannis Lateranensis, ac aliis ad canonicos & personas ecclesiasticas dictæ urbis spectantibus: nec non de bonis monasteriorum sancti Ioannis & Pauli, sancti Laurentii extra muros, sancti Alexii, sanctæ Sabinæ, & aliis monasteriis tam virorum quam mulierum, sola auaritiæ cæcitate seductus, vendidit, alienauit, dilapidauit & dissipauit, & aliqua eorum ad nihilum redegit, adeo quod in plerisque cessat seruitium diuinum: & ubi erant decem, vel viginti, vel triginta religiosi, hodie non sunt nisi vnus, duo vel tres quasi fame morientes. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimus primus articulus probatur per vnum cardinalem, per vnum episcopum, per vnum clericum cameræ, per vnum magnum præpositum, per vnum auditorem, per vnum præceptorem decretorum doctorem, per vnum procuratorem vnius magni ordinis, & vnum literarum apostolicarum scriptorem, & per plures alios de publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod idem dominus Ioannes papa etiam iura mobilia & immobilia ecclesiarum cathedralium & collegiatarum, monasteriorum, prioratum, studiorum, collegiorum, hospitalium, ecclesiarum parochialium, capellarum & ceterorum beneficiorum & officiorum ecclesiasticorum extra dictam urbem, tam in ciuitate & districtu Bononiensi, quam in aliis ciuitatibus, villis & locis dicti patrimonii Romanæ ecclesiæ, quam extra ubique consistentia, etiam vendidit, alienauit & dissipauit, & præsertim plura bona episcopatus Bononiensis & ecclesiæ sancti Petronii Bononiensis, & præsertim lapides, ligna, & totam materiam, de quibus debebat ædificari & fabricari dicta ecclesia. Et pecunias ad dictam fabricam ab antiquo ordinatas recepit, & opus omnino cessare fecit. Similiter omnes curias, possessiones, prædia ac bona mobilia & immobilia, ac dotationem totalem collegii Gregoriani in

dicta ciuitate Bononiensi per felicis recordationis Gregorium papam undecimum fundati, pro sustentatione quinquaginta scholarium pauperum, &c. etiam vendidit & alienauit, ita quod de mobilibus nihil ibi remansit, & de immobilibus vix posset sustentari congrue vnus solus scholaris. Et demum Saccardis habitandam tradidit, qui totaliter eam destruxerunt: & eam vendidisset, si reperisset emptorem. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimus secundus articulus probatur per vnum cardinalem, vnum archiepiscopum, duos episcopos, vnum auditorem, vnum secretarium papæ, vnum scriptorem papæ, & per multos alios de auditu, publica voce & fama.

Item quod dictus dominus Ioannes papa præmissis non contentus, sed etiam literarum studia per salarii subtractionem subtiliter extinguere conatus est. Doctoribus studii Bononiensis per plures annos, & maxime a promotione sua ad papatum, stipendia eorum ab antiquo tempore dicti studii eis debita, & unde viuere & perinde studere & legere debebant, funditus abstulit & remouit: & taliter fecit, quod tam nobile & solenne studium quasi ad nihilum respectiue deuenit. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimusterterius articulus probatur per duos cardinales, per duos episcopos, vnum secretarium papæ, per duos auditores, per vnum præceptorem decretorum doctorem, vnum licentiatum in decretis, per vnum procuratorem in curia Romana, & plures alios de auditu, publica voce & fama, &c.

Item quod non solum dilapidauit bona & iura prædicta mobilia & immobilia ecclesiarum, sed etiam super personas ecclesiasticas, tam urbis Romanæ & ciuitatis Bononiensis, ac in toto patrimonio ecclesiæ grauissima onera, tallias & exactiones, insupportabilia imposuit: facultatesque ecclesiarum, unde persone ecclesiasticæ viuere & seruire Deo debebant, ab eis extorsit, & sibi applicauit: imo etiam super alios prelatos ecclesiasticos aliarum terrarum & dominorum secularium, diuersa onera, tallias, exactionesque soluendas dominiis & comitatibus secularibus, & præsertim regni Franciæ & comitatus Sabaudia, Prouinciæ etiam, nec non ciuitatibus Florentinensium, Venetorum, Senarum, & pluribus aliis, cum quibus in precio participauit, imposuit: adeo & in tantum, quod dicti ecclesiastici fuerunt & sunt tanta paupertatis angustia afflicti, vt post propriorum patrimonialium bonorum con-

ANNO
CHRISTI
1415.

sumptionem, necessitate famis libros, calices & ornamenta ecclesiarum vendere sint coacti. Sicque, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur palam, publice, &c.

Trigesimus quartus articulus probatur per unum cardinalem & per testes proxime descriptos.

Item, quod propter præmissa tota ecclesia Dei notorie fuit scandalizata. Et ita fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimus quintus articulus probatur per omnes cardinales, & per omnes alios testes.

Item quod horrida & detestandorum criminum domini Ioannis papæ antedicti fama, imo infamia, crebris insinuationibus & multiplicatis vicibus non solum semel, sed pluries & sæpe Christianorum principum, totiusque populi Christiani (proh dolor) aures penetravit, intantum quod serenissimus & inuictissimus princeps dominus Sigismundus Romanorum & Hungariæ rex semper Augustus, in Lombardia existens ad ciuitatem Laudensem applicuit, dictumque Ioannem papam ibidem aduenientem humili & deuota prece rogauit, quatenus attento quod quasi totus mundus in eius personam scandalizatus est, sua crimina dissimulare non posset, mores & vitam emendaret in melius, & in unionem sanctæ matris ecclesiæ tunc & nunc tripartitæ, summis vigiliis & curis intendere dignaretur, ut adstrictus per Pisanum Concilium tenebatur; & Concilium generale in aliquo securo loco, cuncto populo Christiano commodoso indiceret, suasit; & ut ecclesia in capite & in membris reformaretur, etiam deuote supplicauit.

Trigesimus sextus articulus probatur per unum literarum apostolicarum scriptorem, per unum licentiatum in decretis, per unum procuratorem in curia Romana, & per alios de credulitate, &c.

Item quod dictus dominus Ioannes papa XXIII. precibus dicti serenissimi principis Romanorum & Hungariæ regis in parte descendens, amplius a vitiis huiusmodi scandalosis, & præsertim simoniaca hæresi, abstinere spondit: & hanc ciuitatem Constantiensem, pro loco multitudinis capace, & alias habili & idoneo, pro Concilio generali celebrando elegit, quod anno Domini 1414. mense Nouembris inchoando indixit, & per mundum publicauit. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimus septimus articulus probatur, ut in bulla desuper confecta continetur.

Item quod deinde dictus dominus Ioannes papa Bononiam rediens, in pristinam & peiorem simoniam recidiuauit: falsas datarum anticipationes vendidit, ius quaesitum pro numerata pecunia litigatoribus abstulit, & ad soluentium instantias, eorum aduersariis pluribus perpetuum plerisque vicibus silentium imposuit de facto, turpiter & scandalose. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimus octauus articulus probatur per duos cardinales, per tres episcopos, per unum auditorem, unum praepceptorem decretorum doctorem, unum secretarium papae, per unum licentiatum in decretis, unum magnum procuratorem unius ordinis, & quamplures alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item & ne per viam iustitiae oppressi releuarentur, idem papa Ioannes anno Domini 1414. plerisque vicibus dominis auditoribus per suos referendarios, & praesertim per dominum Iacobum de Camplo, nunc electum Pennensem, dici fecit & mandari, ne materias anticipationis datarum admitteret in iudicio, & ne datarum registratores, aut alios officarios quouis modo compelleret in his materiis priuationem iuris alterius concernentibus veritati testimonium perhibere, iustitiam notorie opprimendo. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Trigesimus nonus articulus probatur per duos auditores & unum procuratorem in Romana curia.

Item quod propter praemissa & plura alia, reuerendus pater dominus episcopus Saresbiriensis, & alii Christianissimi principis regis Angliae illustris ambasiatores dictum dominum Ioannem papam vigesimum tertium monuerunt & corripuerunt caritatiue, supplicantes eidem, quod simoniam & beneficiorum venditionem desereret, & se in vita & in moribus emendaret. Alioquin non dubitaret propter scandalum subtractionem obedientiae, & alia inconuenientia secutura. Quodque ipse dominus Ioannes papa incorrigibilis factus, huiusmodi monita salutaria spreuit. Ipsumque & alios praelatos duris & asperis verbis minatus est & iniuriatus est palam & publice. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Quadragesimus articulus probatur per duos cardinales, per unum procuratorem unius magni ordinis, & alios de auditu, publica voce & fama & communi reputatione.

Item quod deinde praefatus dominus Ioannes papa ad Constantiam veniens, post diuersas persuasiones, exhortationes & roga-

mina

ANNO
CHRISTI
1415.

mina per hoc sacrum Constantiense generale Concilium deuote factas & facta, ut pacem ecclesie daret & papatui cederet, cum alia tutior, promptior & securior, quam via cessionis, non esset, ad unionem perfectam in ecclesia Dei consequendam, attentis scandalis ex persona sua iam exortis, propter quae existentes in aliis obedientiis retraherentur ab ecclesie unitate: hoc anno Domini 1415. die Sabbati, secunda mensis Martii, in sessione generali Constantiensi, & in pleno Concilio generali Constantiensi, uniuersalem ecclesiam representante, ecclesie Dei sponsae suae promisit, uouit & iurauit cedere papatui, sponte & libere dare pacem ecclesie per uiam suae simplicis cessionis papatus iuxta deliberationem eiusdem Concilii, prout in quadam scheda conscripta, quam schedulam suamet uia uoce alta & intelligibili legit, dixit, iurauit, uouit & promisit, & alia fecit, prout in eadem, ad quam se referunt promotores & procuratores antedicti, continetur. Cuius tenor sequitur & est talis: Ego Ioannes papa uigesimustertius propter quietem totius populi Christiani profiteor, spondeo, uoueo, iuro & promitto Deo & ecclesie ac huic sacro Concilio, sponte & libere dare pacem ipsi ecclesie per uiam meae simplicis cessionis papatus, & eam facere & adimplere cum effectu, iuxta deliberationem praesentis Concilii, si & quando Petrus de Luna Benedictus decimustertius, & Angelus de Corario Gregorius duodecimus, in suis obedientiis nuncupati, papatui quem praetendunt, per se uel procuratores suos legitimos similiter cedant. Et etiam in quocumque casu cessionis uel decessus, aut alio, in quo per meam cessionem poterit dari unio ecclesie Dei ad extirpationem praesentis schismatis.

Quadragesimus primus articulus probatur per duos cardinales & per duos episcopos, & ex scheda papae.

Item denuntiant, ponunt, & si necesse erit, probare intendunt dicti magistri Henricus & Ioannes promotores, quod dominus Ioannes papa XXIII. se huic generali Concilio submitit & eius sententiae, ac eius iudicio stare promisit in omnibus & singulis quae pertinent ad reformationem ecclesie tam in capite quam in membris. Et hoc est uerum, publicum & notorium, palam & manifestum, & ita ab omnibus publice tenetur & reputatur.

Quadragesimus secundus articulus probatur per unum auditorem & unum decretorum doctorem, unum magistrum officiorum in curia Romana, & quamplures alios de notorietate.

Item quod dictus dominus Ioannes papa, postquam fuit in hac ciuitate Constantiensi, & post Concilium iam inceptum, saepe &

sepius, & maxime in publica sessione, omnibus audientibus, cunctos monuit, quatenus contra ipsum dicerent & obicerent quidquid vellent, cum intenderet stare determinationi huius sacri Concilii, quæ a tempore sui papatus gessit & administravit. Et hæc sunt publica, notoria & manifesta; & ita ab omnibus tamquam notoria habentur, tenentur & reputantur.

Quadragesimustertius articulus probatur per testes supra proxime descriptos.

Item quod deinde ut huiusmodi professio, votum & iuramentum & promissio iuxta deliberationem Concilii ac practicam cessionis papatus, & per consequens perfectæ unionis in ecclesia Dei consequendæ, ponerentur, dictus dominus Ioannes papa requisitus, quatenus procuratores aliquos ad præmissa adimplendum constitueret, ut dictus serenissimus princeps & alii per hoc sacrosanctum generale Concilium deputandi & eligendi, in ciuitate Nicensi Petro de Luna Benedicto XIII. in sua obedientia nuncupato bonam domini Ioannis papæ voluntatem ostenderent, & ut simpliciter cederent, prout cum ambasiatoribus dicti Petri de Luna & illustri principis domini regis Aragonum tractatum & conclusum extitit, fuit pro parte nationum & huius sacri Concilii humiliter & deuote rogatus & requisitus.

Quadragesimusquartus articulus probatur per duos cardinales, quatuor episcopos, tres auditores, unum secretarium papæ, & per unum procuratorem in Romana curia, & quamplures alios de notorietate.

Item quod post huiusmodi requisitionem dictus Ioannes papa dolose cogitauit se absentare & clam recedere velle: & super his fuit publica vox & fama.

Quadragesimusquintus articulus probatur per duos auditores, per unum decretorum doctorem magnum officialem in curia Romana, & plures alios de notorietate, publica voce & fama & euidentia rei.

Item quod fama huiusmodi recessus papæ tunc instantis ad aures serenissimi principis domini Sigismundi Dei gratia Romanorum & Hungariæ regis deducta, idem dominus rex ante præsentiam reuerendissimorum in Christo patrum & dominorum cardinalium, patriarchæ Antiocheni, episcoporum multorum, ducum & comitum atque prælatorum in multitudine copiosa, hortatus est & rogauit dictum dominum Joannem papam, ne a ciuitate Constantiæ recederet, neve ante perfectam unionem ecclesiæ

ANNO
CHRISTI
1415.

huiusmodi sacrosanctum generale Concilium dissolueret, persuadens quantum meritum apud Deum, quantamque laudem humanam habiturus esset, si per ipsum perfecta unio fieri posset: dans ei & offerens uberiorem saluum conductum, atque saluam guardiam & plenissimam securitatem personæ & bonorum omnium, familiarium & curtisanorum, &c. Quodque dictus dominus Ioannes papa recedere nunquam cogitasset, respondit: sed utique remanere, perscicere & implere cum effectu velle ea quæ vouit & iurauit. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Quadragesimus sextus articulus probatur per duos cardinales, tres auditores, per unum præceptorem decretorum doctorem, & unum magnum præpositum, & per unum licentiatum in decretis, per quatuor episcopos & multos alios.

Item quod extunc dominus Ioannes papa videns Concilium huiusmodi & totum mundum ad sanctæ Dei ecclesiæ iam triginta octo annis vel citra scissæ & diuisæ unionem & redintegrationem, nec non extirpationem hæresis & vitiorum, ac ipsius ecclesiæ reformationem in capite & in membris anhelare, diabolico spiritu instigatus, hoc sacrosanctum Concilium dissoluere quærens, ut reformationem hæresum atque schismatum extirpationem prædicta euadere & impedire posset, & suam malam vitam continuare, ad præterita vitia & ambitiones reincidens, contra vota, professa, promissa, ac Deo & ecclesiæ iurata, id facere renuit, & nuper hoc anno Domini millesimo quadringentesimo decimo quinto, die Mercurii vigesima mensis Martii, in noctis tenebris, habitu indecenti & dissimulato, laicali more, non ut Romanum decuit pontificem, gregem sibi commissum ut mercenarius deserens, ab hoc sacro Constantiensi Concilio contumaciter se absentando, aufugit & recessit, in scandalum totius generalis Concilii & totius populi Christiani. Ita fuit & est verum, publicum & notorium atque manifestum.

Quadragesimus septimus articulus probatur per omnes testes, suum recessum fuisse & esse notorie scandalosum.

Item quod de post dictus dominus Ioannes papa ad oppidum Schafhusen se retraxit, & nonnullos cardinales, episcopos & prælatos, ac etiam curtisanos & principum ambasiatores a præsentem ciuitate Constantiensi ad se venire iussit, mandauit & præcticauit, & nihilo minus sub certis prætensis causis, pænis & censuris ipsos ad se vocauit & venire iussit: & eum sequi volentibus aut non volentibus mandauit, ut ab hoc sacro Concilio recederent. Sic

per suam fugam oves spargere, Concilium sacrum dissoluere, & schisma nutrire, & perpetuo ecclesiam Dei tenere monstruosam hæresibus, & diuisam, & vitiis deformatam proposuit, & quantum in eo fuit, voluit & deliberavit & fecit. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Quadragesimus octauus articulus probatur per unum cardinalem, per duos episcopos, per duos auditores, per unum præceptorem decretorum doctorem, per unum secretarium papæ, per duos licentiatos in decretis, & quamplures alios de notorietate.

Item quod post de dicto oppido Schafhusen ipsa die Veneris sancta, tempore diuini officii, hora Tertiarum iter arripuit versus oppidum Louffembergense: & deinde ab oppido Louffembergensi iterum transformato habitu turpiter ulterius versus oppidum Brisacum gressus direxit, scandaloſe a dictis Concilio & ciuitate Constantiensi plus & plus contumaciter se elongando, totisque conatibus, practica & opera datis ire visus est in Burgundiam. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Quadragesimus nonus articulus probatur per duos cardinales, per duos episcopos, duos auditores, unum decretorum doctorem, per unum secretarium papæ & quamplures alios.

Item quod nuper hoc anno Domini 1415. & de mense Aprilis eiusdem anni, dictus dominus Ioannes papa per reuerendissimos ambasiatores, oratores, nuntios & epistolas pro parte huius sacri generalis Concilii ad ipsum tunc in præfato oppido Brisaco residentem destinatos & destinatas, quatenus more pii pastoris, qui animam suam posuit pro ouibus suis, cuius actionem & auctoritatis præſidentiam ita vita, exemplo & doctrina insecutor esse dignaretur, ad gregem suum desertum rediret Constantiam, vel saltem ad unam de tribus ciuitatibus, oppidis seu locis utique insignibus, videlicet ciuitatem Basileensem, * Olmam seu Rauemburg, ciuitati Constantiensi & loco Concilii vicinam, de unione ecclesie Dei gratia Dei perficienda, ut secum in omni benignitate & caritate tractare possent, caritatiue cum reuerentia debita fuit rogatus, monitus & requisitus. Promittentes eidem & offerentes ex parte dicti Concilii saluum conductum plenissimum, tunc iam paratum & sigillo magno seu imperiali sigillatum, & eidem domino Ioanni lectum, ostensum & donatum, securitatem vite & status, ac prouisionem honestissimam condecentem statui suo, si reuerteretur, atque vota, iurata & promissa adimpleret, prout iidem legati & ambasiatores id a prædicto Concilio habuerunt in mandatis &

ANNO
CHRISTI
1415.

obtulerunt, quemadmodum in instrumentis publicis desuper confectis, ad quæ se referunt promotores & procuratores prædicti, latius continebatur.

Quinquagesimus articulus probatur per unum cardinalem, per tres episcopos, & instrumenta publica & diuersa breuia per ipsum Joannem papam principibus & uniuersitatibus missa.

Item quod dictus dominus Ioannes papa in reprobum sensum ductus, monita huiusmodi more aspidis aures obturantis ne audiat, obaudiens, se in crastinum responsum dictis ambasiatoribus & legatis velle dare asserens, ipsos eo tunc redire iussit. Nec crastino expectato, post medium noctis ante diluculum, non dato responso, ad oppidum Nuemburg aufugiens se transtulit habitu transformato. Et sic sacrum Concilium dissoluere, unionem & reformationem ecclesiæ, extirpationem hæresum & vitiorum impedire, & suam vitam detestandam continuare ut posset, quæ fuit, prout continuauit, in profundum malorum deditus, peiora prioribus committere non expauit, supradictis monitis, precibus & requisitionibus minime condescendens. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Quinquagesimus primus articulus probatur per testes supra proxime nominatos.

Item quod supradictus dominus Ioannes papa fuit & est homo duræ ceruicis, pertinax peccator, induratus, incorrigibilis, ecclesiam Dei notorie scandalizans, fautor schismatis, aliasque talis, quod papatu & eius administratione se reddidit indignum. Et pro tali habetur, tenetur & reputatur.

Quinquagesimus secundus articulus probatur per unum cardinalem, & per omnes testes superius descriptos.

Item quod dominus Ioannes papa fuit & est de præmissis omnibus & singulis publice & notorie diuulgatus & diffamatus, atque pro tali & ut talis, in Romana curia & extra, & ubicumque ipsius notitia habetur, habitus, tentus, nominatus & reputatus pro tali & ut talis palam & publice.

Item quod de præmissis omnibus & singulis fuit & est publica vox & fama.

Quinquagesimus tertius & quartus articuli probati sunt per omnes testes superius descriptos publici & notorii.

Hoc loco in exemplari vnde hæc desumpta sunt, plus quam latus integrum folii vnus vacuum relictum erat, tamquam si plures articuli, aut alia nescio quæ addenda fuissent.

In primis denuntiant, dicunt, asserunt, ponunt, & si necesse fuerit, probare intendunt, quod dominus Joannes papa vigesimustertius a tempore iuventutis suæ dum Baltassar Cossa appellabatur, fuit homo malæ indolis, inuerecundus, impudicus, mendax, parentibus suis rebellis & inobediens, plerisque vitiis deditus: ac talis & pro tali fuit communiter dictus, tentus, creditus & reputatus ab omnibus ipsius notitiam habentibus. Et adhuc dicitur, tenetur, creditur & reputatur pro tali & ut talis. Ac fuit & est de præmissis diffamatus ac palam, manifeste, publice & notorie.

Item quod dictus dominus Joannes tunc Baltassar appellatus, legatus Bononiæ existens, ad papatum illicitis mediis anbelans, in mortem bonæ memoriæ domini Alexandri papæ extitit machinatus, & ut tam ipse quam medicus suus magister Daniel de sancta Sophia, artium & medicinæ doctor, veneno extinguerentur, prout extincti sunt, operam dedit. Sicque, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur; atque fuit & est de præmissis in ciuitate Bononiensi, & extra per totum mundum publica vox & fama, fuitque & est grauius & notorie diffamatus.

Item quod dominus Ioannes papa cum uxore fratris sui, & cum sanctis monialibus incestum, cum virginibus stuprum, & cum coniugatis adulterium, & alia incontinentiæ crimina, propter quæ ira Dei descendit in filios dissidentiæ, commisit: & de his grauius & publice diffamatus & scandalizatus est. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Item quod supradictus papa Ioannes nouum mandatum & simoniae scelus perpetrando, sex parochiales ecclesias Bononienses & plura alia beneficia ecclesiastica pro pecunia numerata vendidit meris laicis, qui eas tamquam res profanas cum earum possessionibus, dotibus & iuribus de facto possident. Ponuntque laici huiusmodi presbyteros ad celebrandum Missas pro suæ libito voluntatis. Et plura alia enormia & maiora fecit & commisit in illis & aliis partibus, de quibus fama publica, imo verius infamia contra eum diuulgata est per vniuersum orbem. Sicque fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur. Atque fuit & est publicum & notorium.

Item quod dictus papa Ioannes præceptoriam Cypri, ordinis sancti Ioannis Hierosolymitani, contulit cuidam infanti in quinto anno constituto, bastardo illustris domini regis Cypri, nomine Aloysio, pro certa pecuniæ quantitate. Necnon fructus vacantiæ &

ANNO
CHRISTI
1415.

spolia ultimi præceptoris defuncti, eidem Aloysio infanti vendidit contra ipsius ordinis regularia instituta, præsertim cum huiusmodi bona spoliæ & vacantia sint bona fiscalia pro soluendis stipendiariis contra infideles. Nec non eidem infanti in dicto quinto anno ætatis suæ constituto per bullam concessit, ut ea ætate possit profiteri & professioni adstringeretur, contra legem consensus qui per eum præstari non potuit. & sic fuit, &c.

Item quod dominus Ioannes papa nunquam prædicta reuocare voluit, nisi cum pactis & conditionibus quæ sequuntur. Primo, quod restituerentur regi Cypræ pecuniæ, quas dederat papæ pro emptione dictæ præceptorie pro rato.

Item quod darentur papæ in continenti, & omnino sex millia florenorum auri de camera, quod fieri oportuit; & soluti fuerunt realiter pro Hospitali per priorem Rhodi & procuratorem generalis religionis domino Nicolao de Robertis, Idibus Augusti, anno quinto, & per manus Eduardi de Recis mercatoris Florentinensis. Pro quibus sic solutis, religio Hospitalis & prædicti remanent adhuc obligati penes mercatores. Ita reseruauit papa tunc & ante omnia pro dicto bastardo in quinto ætatis suæ anno constituto super bonis religionis pensionem duorum millium florenorum de camera.

Item reseruauit pro dicto bastardo cameram magistralem, quæ vocatur Negera & finita, quæ valet communiter duo millia florenorum annuatim. Ad quæ non.

Et hic aliquantum spatii relictum erat in archetypo.

dicti prior & procurator. Quibus sic peractis, papa fecit eis dari per dictum Eduardum de Recis mercatorem bullas, qui dictas bullas reseruabat usque ad solutionem dictorum sex millium florenorum: quas bullas eidem Eduardo dederat episcopus Vulturanus, donec soluerentur sex millia florenorum supradictorum. Et sic fuit & est verum, publicum & notorium.

Item quod dictus dominus Ioannes papa fratrem Iacobum de Viriaco maiorem annis, expresse professum religionis Hospitalis, a votis, regula & habitu religionis absoluit de facto, & ad seculum reduxit, & contrahendi matrimonium licentiam dedit, sexcentis ducatis primo datis. Et sic fuit, &c.

Item quod dominus Ioannes papa prædictus castellaniam scallarum dicti Hospitalis, quam dictus frater Iacobus tenebat, simul cum prædictis reseruauit, & deinde ipsam cuidam fratri Heymaco de Vesello pecuniis datis contulit: quæ castellania est conuentualis

& regia, in qua deberent esse fratres capellani numero 13. cum aliis clericis Deo seruientibus. Sicque perit diuinus cultus, & ordo transfueritur in scandalum Christi fidelium plurimorum palam & publice.

Item dicto Heymaco iuueni ætatis quatuordecim annorum vel circa, concesserat dominus magister Rhodi licentiam ingrediendi religionem Hospitalis, ut indilate facta professione & recepto habitu religionis, transfret ad conuentum religionis cum equis & armis sufficientibus, Deo & religioni contra inimicos fidei Christianæ militaturus. Et quod ipse frater Heymacus votorum suorum & salutis propriæ immemor, non ad conuentum transit, sed statim factus inobediens & rebellis, ad dictam castellaniam emendam ad papam misit. Quam castellaniam obtinens, omnia conuentus, tam vacantem, quam responfionem annuam occupauit, prout occupat, licentia per dictum dominum papam prius uen-dita & concessa.

Item quod ipse dominus Ioannes papa prædictus multa grauia, inutilia & frustratoria onera etiam Gallicis in Auinione tyrannice ad diuersos fines damnatis imposuit. Et præsertim tam in viâgio factò apud Pisas cum galeis sub colore eundi apud Auinionem, quam in combustione palatii apostolici Auinionensi per dominum Marinum nepotem suum, & suorum seruitorum ad hoc (ut dicitur) missum & constitutum capitaneum dicti palatii, ad reparationem eius, quam aliis diuersis modis, ac etiam de dictis ciuitate Auinionensi & comitatu * Veanissini, quos tractauit alienari diuersimode, & maxime in manibus dicti regis Ladislai ponere, mediantibus certis tractatibus contra unionem ecclesiæ, & magna pecuniæ quantitate. Quod & fecisset, si ad optatum suum peruenire potuisset. Sicque (ut prædicitur) fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur palam, publice & notorie.

Item quod dictus dominus Ioannes papa bona & dotem prædicti monasterii sancti Laurentii diuisit in tres partes dissipando, & certis ex dominis cardinalibus particulariter per tripartitas particulas diuidendo, quæ prius unita fuerunt pro sustentatione monachorum multorum, Deo in religionis zelo laudabiliter prius seruientium, nunc miseria & paupertate apostatantium. Et sic fuit & est verum, &c.

Item quod dictus dominus Ioannes papa præmissis non contentus, monasterium sancti Alexii prædictum vendidit Baptistæ de Sabellis,

ANNO
CHRISTI
1415.

Sabellis, pro quodam impubere bastardo suo; monasterium sanctæ Sabinæ domino Nicolao de Vrsinis; & ita de ceteris. Et quod deterius est, caput sancti Joannis Baptistæ quod erat in monasterio monialium sancti Siluestri de dicta vrbe, vendiderat, seu pactum de tradendo fecerat Florentinis pro precio quinquaginta millium ducatorum. quod & fecisset, nisi ciuibus Romanis id per eum reuelatum fuisset. Et quia aliqui eorum de hoc in aperto locuti fuerunt, capti & incarcerati fuerunt, & in magnis pecuniarum summis redempti fuerunt, & exbanniti. Et alias nisi se seu vitam suam redemissent, propterea decapitati fuissent eius iussu. Et ita, ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur. Et fuit & est verum, publicum & notorium atque diuulgatum ubique, tam in vrbe & tota Italia, quam Gallia etiam, palam, publice & notorie.

Item quod dictus papa Ioannes decimas castrorum Centi, & plures diœcesis Bononiensis, pertinentes ad mensam episcopalem Bononiensem, alienauit laicis fautoribus suis in perpetuum, pro eis & eorum successoribus, in graue dispendium ecclesiæ Bononiensis, quam penitus & totaliter depauperauit palam & publice.

Item quod communis hominum opinio, assertio, firma credulitas ac vera reputatio, commune dictum, rumor indubius, vulgata fama, atque verum & notorium fuit & est, quod dictus dominus Ioannes papa fuit & sit homo peccator, notorie criminofus de homicidio, veneficio, & aliis grauibus criminibus, quibus irretitus dicitur grauiter diffamatus, dissipator bonorum ecclesiæ, & dilapidator eorumdem, notorius simoniacus, pertinax hæreticus, & ecclesiam Christi notorie scandalizans, incorrigibilis, & alias talis, quod se papatui & eiusdem administrationi, ac sedis apostolicæ & vniuersalis ecclesiæ regimini reddidit indignum.

Item quod dictus Ioannes papa vigesimustertius sæpe & sæpius coram diuersis prælatis, & aliis honestis & probis viris pertinaciter, diabolo suadente, dixit, asseruit, dogmatizauit & adstruxit, vitam æternam non esse, neque aliam post hanc. Quinimo dixit & pertinaciter credidit, animam hominis cum corpore humano mori & extingui ad instar animalium brutorum: dixitque mortuum semel, esse etiam in nouissimo die minime resurrecturum, contra articulum de resurrectione mortuorum. Quodque de præmissis fuit & est dictus Ioannes papa apud clerum & populum grauiter diffamatus. Sicque ut prædicitur, fuit dictum, tentum, creditum & reputatum; diciturque, tenetur, creditur & reputatur palam, publice & notorie.

Concil. Tom. 29.

Yy

Item quod dictus dominus Ioannes papa sæpe & sæpius publice dixit & professus est, se velle omnia facere opportuna pro vniõne ecclesiæ sanctæ Dei, etiam vsque ad mortem inclusiue; nec in prædictis a voluntate huius Concilii aliquo modo discedere. Et hæc sunt vera, publica & notoria; & vt notoria habentur, tenentur & reputantur.

Hoc loco scriptum fuit articulus approbationis protonotariorum per quatuor nationes deputatorum. Hunc, quia præter rationem hic insertus videbatur, submotum hinc, superius in sessione prima suo correspondenti adiunctum offendes.

Litera missiua domini Ioannis papæ XXIII. missa domino regi Romanorum de Cellis.

Carissimo in Christo filio Sigismundo Romanorum regi semper Augusto & Hungariæ, &c. regi. Ea salute quæ Christus & omnium vera salus est, perpetuo & feliciter adimplere.

Licet, Carissime fili, prudentiam tuam præ ceteris huius æui regibus rex regum insigniuerit cunctarum varietate virtutum, licuit tamen sæpe & sæpius * & profuit, ad viuaciora virtutum studia mentes etiam peruigiles excitare. Propter quod & te, vt ad clementiam, quæ sola solidat thronos regum, quæ ex innata bonitate ad miserendum te quantumcumque pro tuis offensoribus non solum liberalitate, sed vsque ad prodigalitatæ speciem hætenus supererogasse dinosceris, erga nostram personã in præsentem, quam permittente Domino non absque nostra (fatemur) incuria incidisse, incidimus casum, excitare possimus, quasi confidentissimis susurris duximus flagitandum, plurima eorum quæ tibi per diuersos viua voce significare curauimus, præsentibus repetentes, vt efficaciorẽ vim nostræ petitionis tribuat modorum petendi multiplicatio frequentata. Quantis itaque, carissime ac dulcissime fili, tenerrimæ dilectionis affectibus a primordio assumptionis nostræ ad supremi pontificatus apicem, erga te nostra flagrarunt præcordia, liceat quæsumus cum tua serenitate fabulari. Nonne, vt plurima breuitatis gratia transeamus, defuncto felicitis memoriæ rege Ruperto, te non tam propter te, sed vniuersitatis populi Christiani salutem, in cordis nostri arcano cunctis viuentibus præeligenes, prædestinauimus in regem Romanorum, tuam ad hoc serenitatem, vt onus illud assumere dignaretur, sollicitudine supplicis curauimus præuenire? Et ad eundem effectum nostros nuntios ad principes electuros & alios iteratis, reiteratis non piguit vicibus destinare.

ANNO
CHRISTI
1415.

Quantaque vigilantia, ut diuersa de te facta electio conualesceret usque ad perfectum atque profectum, non cessauimus insudare, nouit tua serenitas, nouerunt etiam tui nuntii, variique ipsius negotii tractatores. Deinde cum nostram presentiam ipsa tua desideraret serenitas, quanta quæsumus promptitudine mentis desiderii tuis satagebamus occurrere? Nonne viarum discrimina, expensarum onera, & alia nobis incumbentia peragenda, nobis pro nihilo fuerunt computata? Sed & in tractatibus huiusmodi quanto qualique studio ad tui honoris, tuæque consolationis augmentum nostros conatus extendimus, non alio quam tui ipsius testimonio relinquatur. Denique cum cogitantibus nobis de Concilio conuocando per tuos ad nos nuntios destinatos requireres, ut de tempore locoque celebrandi Concilii tuis nos votis conformaremus, cardinales misimus, qui sine exceptione tuæ per omnia acquiescerent voluntati. Denique cum de aduentu nostro ad Constantiam quam elegeras, per nuntios tuos sollicitaremur, nonne acceperant pro responso, quod sanitate desuper nobis concessa, absque dubio veniremus? infirmitate forsitan grauati, gestatoriiis ferremur. Porro si pedum officiis, aut etiam claudicantibus calcaneis id foret agendum, id idem nihilo minus ageremus. Demum etsi ab hac luce nos migrare contingeret, in satisfactionem præmissorum perfectam, corpus nostrum illuc perserui præciperemus. In his omnibus tuæ dilectioni plus quam saluisconductibus & aliis quibuscumque præfidiis sincerrima fiducia innitentes, sed pauca existimantes quæ fecimus, de affectu locupletissimo quantumlibet maiora faciendi, in nostra possumus conscientia gloriari. Et ecce negotiis in urbis Romanæ ac patrimonii sancti Petri recuperatione prorsus postpositis, nullis dissuadentium receptis suggestibus, ad Constantiam te fili carissime tempore promisso præuenimus, tuum aduentum nosti quantum & qualiter fuimus grato animo præstolari. Hæc fili carissime ex dilectione purissima tuæ personæ, hæc carissime fili ad tui honoris sublimationem duximus liberaliter peragenda. Cumque dilectio nullis valeat mercibus comparari, nullis aliis queat quam vicissitudinariæ dilectionis retributionibus recompensari, ad te tamquam unicum post Deum spei nostræ refugium dirigimus desideria cordis nostri, ad te deuotissimas preces pro dilectione dilectionem requirentes effundimus, obsecrantes per viscera misericordiæ Iesu Christi, memor esto viri tui, in quo nobis spem dedisti: hæc nos consoletur in humilitate nostra, &c. Et si cum causa & sine causa iratus fueris, misericordiæ recorderis.

Nomenque egregium clementiæ ne (quæsumus) in hoc casu pati patiaris instantiam. Sed qui aliis offensibus atrocissimis parcendo te liberalem præbere consueueras, parcere quoque nobis & misereri ne spernas. Ne (quæsumus) pietatis tuæ præclaro titulo notam crudelitatis inferri permittas. Potes itaque, si velis, & ut velis deprecemur, erga sacrum Concilium quod tua sapientia tuaque potentia tamquam firmissimum fundamentum cum suffultis tuis intercessionibus operari, ut tui contemplatione honoris, personam nostram habeat recommendatam: & unione ecclesiæ semper salua, honorem, famam & statum nostros, post dimissionem papatus, quam pridem obtulimus, atque dudum aliquoties in manibus tuis posuimus, quantum possibile fuerit, saluare & custodire dignetur, & alia salutem nostram respicientia prosequatur magnifico cum effectu. Pro quibus apud districtum iudicem inter alios misericordiæ cultores, cum omnes gratia egeamus, & tu misericordiam ac alia retributionum præmia ulterius consequeris, & per vniuersum orbem inter optimos imperatores huiusmodi clementiæ glorioso titulo mereberis computari. Super quibus dilectionis virtus te cogat nobis celere piisque remandare responsum. Datum Cellis Constantiensis diocesis, Dominica vigesimasexta mensis Maii, pontificatus nostri anno quinto.

Instrumentum ratificationis articulorum factum per
Dominum Baltassarem olim papam Ioannem
vigesimaltertium in oppido Cellis.

In nomine Domini. Amen.

Per hoc præsens publicum instrumentum cunctis pateat euidenter, quod anno a natiuitate eiusdem millesimo quadringentesimo decimoquinto, & die Lunæ vigesimaseptima mensis Maii, indictione octaua, circa horam Primarum in loco de Cellis Constantiensis diocesis, in camera in qua dominus Ioannes papa vigesimaltertius stabat, per reuerendos dominos Ioannem Vaurensem, Andream Poznaniensem, episcopos, Thomam sanctæ Mariæ extra muros Eboracenses, Gasparem sancti Joannis eremitæ de Perusio, monasteriorum abbates, per sacrum Concilium Constantiense ad infra scripta commissarios specialiter deputatos, præsentibus infra scriptis reuerendis patribus Iacobo Rhodini de Ianua, & Thoma Polcon, sedis apostolicæ protonotariis, & aliis notariis publicis, venerabilibusque personis aliis inferius nominatis, testibus adhibitis, &c. In primis dicti reuerendi patres commissarii per organum dicti Vaurenensis

episcopi domino Ioanni papæ supradicto alta & intelligibili voce proposuerunt verba quæ sequuntur: Pater sancte, reuerendi domini mei, domini commissarii & deputati hic præsentés, & ego una cum eis, sumus transmissi ac destinati ad vestram sanctitatem ex parte sacri Constantiensis Concilii, ad insinuandum primo, ostendendumque & realiter exhibendum vestræ sanctitati articulos formatos, & coram eodem sacro Concilio contra personam vestram productos, super criminibus nonnullis grauibus & enormibus, de & super quibus contra eandem sanctitatem per dictum sacrum Concilium procedetur, ad interrogandum & requirendum eandem, ut super eisdem articulis omnibus & singulis sufficienter haberetis respondere, eos confitendo, vel dissitendo, prout vobis videbitur. Ac etiam ad videndum & sciendum, si huic processui velitis vos opponere, seu aliqua pro vestra defensione in hac causa facere, dare vel allegare. Licet, pater sancte, & hæc non sint multum necessaria, attento consideratoque grato benignoque responso per sanctitatem vestram pridie in isto oppido coram reuerendis patribus dominis de Vrfinis, de Salancho, de Salutiis, Cameracensi, Florentinensi, sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalibus, patribusque reuerendis Tolonenſi & Augustensi episcopis, nonnullisque aliis prælatis & viris notabilibus præsentibus & ad hoc vocatis. Quod quidem responsum in scheda manu sanctitatis vestræ subscripta, dicto sacro Concilio relatum, pleneque notificatum extitit. Eapropter dictos articulos quos sæpe dictus Vaurenſis episcopus in suis tenebat manibus, eidem domino Ioanni papæ exhibuit, obtulit & tradere voluit. Eumque super eisdem interrogando requisivit, ut coram omnibus & singulis sufficienter, ut superius exprimitur, responderet, diceretque ac declarare vellet, si dicto processui, eiusve parti se opponere, seu aliqua ad sui excusationem vel defensionem dare vellet, eos offerendo hæc omnia libenter se receptaturos. Quibus sic, ut præmittitur, exhibitis, interrogatis, requisitis, oblati & propositis, idem dominus Ioannes papa dixit & verbo proposuit, ipsum pro Dei ecclesia & eius vnione plura fecisse, etiam antequam in papam suisset assumptus, præsertim tempore errorum, & circa Concilium Pisanum, & ante huius sacri Concilii Constantiensis congregationem. In quo etiam liberam cessionem sui papatus obtulit, prout in scheda per eum in eodem Concilio in publica sessione tunc lecta & publicata, plenius continebatur. Subiungens tristi vultu, ut apparuit, quod a Constantia & dicto sacro Concilio post ipsius schedulæ cessionem turpiter recesserat, quod bene recog-

noscebat, imo quod maluisset illa die sine animæ suæ præiudicio mortuus esse, quam ita turpiter recessisse. Eapropter idem dominus Ioannes papa successiue respondit, quod ipse contra superius recitata nullam defensionem facere volebat: imo prout per dictam schedulam sua manu subscriptam, quam pridie eius ex parte ab oppido quo supra cardinales superius recitati ad Concilium portauerunt, continebatur, volebat, & præsentialiter stare promisit, in omnibusque se conformare omni ordinationi, deliberationi & determinationi dicti sacri Concilii. Et insuper omnimodum processum per idem Concilium contra eundem habitum ratificabat & ratum habebat, asserens quod non aliter voluit prædictis articulis respondere, affirmans Concilium Constantiense sanctissimum esse, errareque non posse, ac Pisani Concilii fore continuatiuum; & quod ipse sacro Constantiensi Concilio nunquam contradicere vellet, etiam si in Bononia, aut alio quouis loco sibi magis accepto personaliter iam esset, cum id sibi minus non esset, quam publice fateri se in papatuus nullum habere. Insuper, ut intelligeret idem papa Ioannes Concilium non minus iuste, minusve legitime contra eum in præmissis aut eorum aliquo processisse, dicta testium super criminibus in quibus processum sit & fuerit contra eum, productis, sæpe dictus Vaurensis episcopus aperuit, & sibi copiam dare obtulit ad finem, quod si contra eosdem eorumve dicta quidquam opponere, aut defensionem aliquam suscipere vellet, id facere atque libere uti deberet & posset. Quibus per eundem Ioannem papam, & omnimoda defensione huiusmodi, præterquam ut hic subsequitur expressius, renuntiatis, pro Concilio prædicto se submitit, adiiciens: Volo quod Concilium sit defensio mea, quod scio errare non posse: nec alia defensione quacumque uti volo: supplicans se humillime per commissarios prænominatos eidem Concilio sinceriter recommendandum fore. Demumque successiue post præmissa episcopus Vaurensis prælibatus, suo & commissariorum prædictorum nomine aperto ore dixit: Pater sancte, nos ultra præmissa in mandatis habemus, vobis assignare terminum ad sententiam diffinitiuam per dictum sacrum Concilium contra personam vestram super omnibus & singulis, in quibus iam contra eandem processerat, proferendam, & prout ipsius esse qualitas & natura requirunt. Ideo vobis terminum assignamus ad huiusmodi sententiam audiendam in Constantia, ad diem crastinam hora sessionis consueta. Qui dictus Ioannes papa inibi, ut apparuit, comparere non curans, respondit: Summe mihi placet sententia ipsa, quæ (supplico) quam cito lata sit, mihi de-

ANNO
CHRISTI
1449

feratur, quam cum omni reuerentia, etiam cum birreti mei depositione recipiam: eamque, quantum in me fuerit, confirmabo, approbabo & emologabo, prout & dictum processum, ac omnia contra me (ut superius est expressum) in Concilio gesta, exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc ratifico, approbo & confirmo, promittoque contra eam me aliquo processu temporum non venire. Atque statim porrectis & realiter ad manus traditis per dominum Gasparem abbatem & commissarium superius nominatum, articulis & testium dictis omnium supradictis, supranominatoque protonotario domino Thoma Polcon, episcopus Vaurenſis sæpe dictus, dicto Ioanne papa audiente, eundem dominum Thomam & Iacobum Rhodini protonotarios superius expressos, aliosque publicos notarios hic inferius descriptos, ad præmissa & eorum occasione vocatos, instantius requisivit, ut super præmissis omnibus & singulis, ut supra recitanter dictis, propositis, allegatis & responsis, assertis & gestis, unum, duo vel plura conficerent publicum seu publica, instrumentum seu instrumenta. Et quod in his testes essent unusquisque eorum. Et reuerendi patres domini Vitalis Tolonensis, ac Fredericus Augustensis, episcopi, honorabilesque viri magistri Vuilhelmus Clyneck in sacra pagina professor, Ioannes Fitton Saresbiriensis ecclesie canonicus, Petrus Gaiecanus canonicus Conseranensis, Henricus Suryneck, Ioannes Nederboue, notarii publici Paderbornensis & Colonienſis diœcesum, & multi alii testes specialiter requisiti & rogati per episcopum Vaurensem supranominatum. Consequenterque sine mora dictus dominus Ioannes papa eosdem protonotarios & notarios cum instantia conformiter requisivit, ut supra per eum præmittitur, dictis, responsis, promissis, habitisque & gestis testes sibi fierent, eaque sub eorum scriptis publicis facerent annotari, & quod tunc adstantes ceteri nonnulli hic superius expressi, & alii interessentes plurimi, testes itaque sibi fierent ad præmissa. Acta sunt hæc in dicto oppido Cellis, de quo supra, anno Domini millesimo quadringentesimo decimo quinto, indictione octaua, pontificis eiusdem Ioannis papæ anno quinto.

Quibus sic peractis, idem Andreas electus Poznaniensis quoddam decretum pro approbatione scripturarum & deputationis legebat & publicabat, cuius tenor sequitur & est talis.

Decretum deputationis notariorum.

Item constituit & deputat & ordinat dicta sancta Syno-

ANNO
CHRISTI
1417.

us pro qualibet natione vnum protonotarium, videlicet pro natione Gallicana Ioannem de Trembleyo, pro natione Italica Iacobum Rhodini de Ianua, pro natione Germanica Hermannum de Duuerck, pro natione Anglicana Thomam Poltensem.

Item notarios nationum, videlicet pro natione Gallicana Michaellem Bolsonis & Ioannem * Guiardi. Pro natione Italica Bartholomæum de * Gnostis & Ioannem A- * Gualtu
zel. Pro Germanica natione * Sumpertum Fabri, & Gise- * Gan-
leum Fonentem. Et pro natione Anglicana Guiller mum-
Porezell. quibus dat auctoritatem & plenariam potestatem, omnia & singula in sacro presenti Constantiensi Concilio dictata, acta, actitata, promulgata, publicata, lecta, petita, & omnia alia quæcumque gesta & facta, & omnia quæcumque in posterum dicenda, agenda, actitanda, promulganda, publicanda, legenda, petenda; & quæcumque alia in & pro dicto sacro Concilio, & ad dictum sacrum Concilium quomodolibet pertinentia, facienda & peragenda, in formam publicam redigendi & alias conscribendi. Approbatque dicta sancta Synodus omnia & singula per ipsos protonotarios & notarios in dicto sacro Concilio, & ad ipsum sacrum Concilium quomodolibet pertinentia, conscripta: & tam in publicam formam, quam alias in scriptis seu actis quomodocumque redacta vsque nunc, sub quibuscumque verbis per dictum sacrum Concilium fuerint statuta, decreta, ordinata, pronuntiata & quomodolibet diffinita. Quo decreto lecto, fuit petitum per procuratorem, an placeret prout pronuntiatum extitit. Fuitque responsum per præfidentem sessionis huiusmodi, & etiam quatuor præfidentes quatuor nationum, & deinde per totius Synodi supposita, per verbum, Placet.

SESSIO XII.

In qua commissarii ad Ioannem papam fecerunt relationem, & lata fuit sententia diffinitiuam contra ipsum.

DIE Mercurii vigesima nona mensis Maii supradicti, fuit sessio generalis in ecclesia maiori Constantiensi, in qua præsidebat reuerendissimus pater dominus Ioannes episcopus Ostiensis cardinalis Viuariensis, præfente serenissimo principe Sigismundo Romanorum rege in
infi-